

Raadsvoorstel 2015.0003973

Onderwerp Vaststellen Subsidieverordening restauratie gemeentelijk erfgoed

Portefeuillehouder dr. Derk Reneman
Steller Lidia Ferrari
Collegevergadering 3 februari 2015
Raadsvergadering

1. Samenvatting

Wat willen we bereiken?

De Subsidieverordening restauratie gemeentelijke monumenten bestaat tien jaar en dient geactualiseerd te worden aan de gemeentelijke ontwikkelingen die voor het merendeel zijn opgenomen in de “nota Erfgoed op de kaart 2011” (hierna: erfgoednota) en de landelijke ontwikkelingen, zoals de instandhoudingsregeling waarmee regelmatig onderhoud gestimuleerd wordt. De subsidieregeling geldt voor de 50 gemeentelijke monumenten die gemeente Haarlemmermeer momenteel kent. Daarnaast is onze gemeente 16 rijksmonumenten, 1 provinciaal monument (Stelling van Amsterdam) en 1 dorpsgezicht (oude kern Hoofddorp) rijk. Met ons erfgoedbeleid streven we er onder andere naar dat ons cultureel erfgoed behouden blijft voor nu en voor de toekomst. Juist in onze groeiende gemeente zoeken burgers naar de identiteit van hun leefomgeving. Door aandacht te besteden aan het cultureel erfgoed in onze gemeente, bijvoorbeeld door erfgoed actief in te zetten bij activiteiten op het gebied van citymarketing, willen wij als gemeente de kwaliteit van de woonomgeving voor de bewoners vergroten. Daarnaast draagt ons erfgoed bij aan de profilering van Haarlemmermeer. Om dit te bereiken willen we dat zoveel mogelijk monumenten in goede staat (blijven) verkeren. We willen draagkracht creëren bij zowel eigenaren als bewoners en toeristen en stimuleren eigenaren om hun monument goed te onderhouden. Daarom kunnen eigenaren van gemeentelijke monumenten aanspraak maken op een restauratiesubsidie voor hun monument, die opgenomen is in de Subsidieverordening restauratie gemeentelijke monumenten.

Wat gaan we daarvoor doen?

De Subsidieverordening restauratie gemeentelijk erfgoed is een middel om eigenaren van gemeentelijke monumenten te stimuleren om hun pand in goede staat te laten verkeren. Eigenaren kunnen op basis van deze verordening een subsidie aanvragen voor de restauratie (en aanverwante zaken) van hun monument. De verordening wordt aangepast aan ontwikkelingen die in de erfgoednota zijn opgenomen, zoals aanpassing subsidieplafond en hoogte subsidiabele kosten, informatie aan eigenaren, digitalisering van het Monumentenbestand en flexibilisering inzet middelen restauratiebudget. Daarnaast is de verordening ter advisering voorgelegd aan de erfgoedcommissie. Tot slot is er een participatiebijeenkomst georganiseerd om eigenaren van gemeentelijke monumenten inbreng te geven in de verordening en zichtbaar te maken dat deze subsidiemogelijkheid er is.

Wat mag het kosten?

De aanpassing van de verordening wordt gerealiseerd binnen de bestaande middelen.

Wie is daarvoor verantwoordelijk?

Op grond van artikel 147, 149 en 229 lid 1 sub b van de Gemeentewet is de raad bevoegd verordeningen vast te stellen en te wijzigen. De uitvoering van de verordeningen en het toezicht op de naleving van de in de verordening opgenomen bepalingen behoort tot de verantwoordelijkheid van het college. De portefeuillehouder Cultuurbeleid is voor dit onderwerp aanspreekpunt binnen het college.

Wanneer en hoe zal de raad over de voortgang worden geïnformeerd?

De verordening wordt doorlopend getoetst op effectiviteit en actualiteit. Indien ontwikkelingen daartoe nopen, wordt de raad een aangepaste versie ter besluitvorming aangeboden.

2. Voorstel

Op grond van het voorgaande besluit het college de raad voor te stellen om:

1. de Subsidieverordening restauratie gemeentelijk erfgoed vast te stellen onder gelijktijdige intrekking van de Subsidieverordening restauratie gemeentelijke monumenten 2004 gemeente Haarlemmermeer.

3. Uitwerking

Wat willen we bereiken?

De Subsidieverordening restauratie gemeentelijke monumenten bestaat tien jaar en dient geactualiseerd te worden aan de gemeentelijke ontwikkelingen die voor het merendeel zijn opgenomen in de "nota Erfgoed op de kaart 2011" (hierna: erfgoednota) en de landelijke ontwikkelingen, zoals de instandhoudingsregeling waarmee regelmatig onderhoud gestimuleerd wordt. De subsidieregeling geldt voor de 50 gemeentelijke monumenten die gemeente Haarlemmermeer momenteel kent. Daarnaast is onze gemeente 16 rijksmonumenten, 1 provinciaal monument (Stelling van Amsterdam) en 1 dorpsgezicht (oude kern Hoofddorp) rijk. Met ons erfgoedbeleid streven we er onder andere naar dat ons cultureel erfgoed behouden blijft voor nu en voor de toekomst. Juist in onze groeiende gemeente zoeken burgers naar de identiteit van hun leefomgeving. Door aandacht te besteden aan het cultureel erfgoed in onze gemeente, bijvoorbeeld door erfgoed actief in te zetten bij activiteiten op het gebied van citymarketing, willen wij als gemeente de kwaliteit van de woonomgeving voor de bewoners vergroten. Daarnaast draagt ons erfgoed bij aan de profilering van Haarlemmermeer. Om dit te bereiken willen we dat zoveel mogelijk monumenten in goede staat (blijven) verkeren. We willen draagkracht creëren bij zowel eigenaren als bewoners en toeristen en stimuleren eigenaren om hun monument goed te onderhouden. Daarom kunnen eigenaren van gemeentelijke monumenten aanspraak maken op een restauratiesubsidie voor hun monument, die opgenomen is in de Subsidieverordening restauratie gemeentelijke monumenten.

Wat gaan we daarvoor doen?

De Subsidieverordening restauratie gemeentelijk erfgoed is een middel om eigenaren van gemeentelijke monumenten te stimuleren om hun pand in goede staat te laten verkeren. Eigenaren kunnen op basis van deze verordening een subsidie aanvragen voor de restauratie van hun monument. De verordening wordt aangepast aan onder andere ontwikkelingen op lokaal en rijksniveau. Verder is de verordening voorgelegd aan de erfgoedcommissie. Tot slot is er een participatiebijeenkomst georganiseerd om eigenaren van gemeentelijke monumenten inbreng te geven in de verordening en zichtbaar te maken dat deze subsidiemogelijkheid er is.

In onze erfgoednota is opgenomen welk belang we als gemeente hechten aan behoud van het cultureel erfgoed en op welke wijze wij vormgeven aan het realiseren hiervan. In de erfgoednota zijn drie ambitieniveaus opgenomen.

Ambitieniveau 1 gaat uit van wat wettelijk verplicht is.

Ambitieniveau 2 gaat, naast de wettelijk verplichte taken, voor een belangrijk gedeelte in op achterstallig onderhoud, digitale voorziening en subsidiebenadering van de gemeente. De ambities uit niveau 2 die relevant zijn voor de verordening zijn:

- Het subsidieplafond van maximaal €50.000,- flexibel hanteren voor restauraties met subsidiabele kosten boven de €150.000,- (zie ook punt 2 op volgvel 4)
- informatie voor monumenteneigenaren duidelijker en beter zichtbaar maken
- informatie met betrekking tot monumenten digitaliseren
- een financiële voorziening treffen om middelen uit het restauratiebudget door de jaren heen flexibeler in te kunnen zetten

Ambitieniveau 3 gaat nog een stap verder en streeft onder andere na:

- inventariseren van monumenten die ontwikkeling polder van 1852 tot heden markeren (onder andere door middel van een participatietraject).
- inventariseren van beeldbepalende panden die ontwikkeling polder van 1852 tot heden markeren (onder andere door middel van een participatietraject).
- regierol van gemeente bij landelijke of regionale projecten die veel publiek trekken als de Open Monumentendag en de Stellingmaand. Precieze vorm van deze rol in overleg met het veld in komende beleidsperiode bepalen

In 2011 heeft de toenmalige gemeenteraad besloten om voor ambitieniveau 2 te gaan.

Daarom zijn die ambities uitgewerkt in de subsidieverordening.

In maart 2014 heeft het college een besluit genomen dat verwoord is in de nota van B&W

"Bestemmingsreserve monumenten" (2014.0008663). Dit besluit houdt in dat er een

bestemmingsreserve monumenten ingesteld wordt en dat er jaarlijks

€ 60.000,- gedoteerd wordt aan deze bestemmingsreserve monumenten vanuit het reguliere monumentenbudget. Door structurele onderuitputting van het

monumentenrestauratiebudget¹ is de verwachting dat dit geen problemen zal veroorzaken.

Door deze overheveling is er sprake van een budgetneutrale mutatie. Deze

bestemmingsreserve is bedoeld voor projecten die langer duren dan twaalf

kalendermaanden en die restauratie, onderhoud en de hiervoor benodigde voorbereidende werkzaamheden te boven gaat. In veel gevallen zal dit samen gaan met een nieuwe functie van het monument of dat de functie na leegstand wordt hersteld.

¹ Nota van B&W, "Bestemmingsreserve monumenten", 2014.0008663, pagina 1

De kosten voor het monumentenproject, gefinancierd uit de bestemmingsreserve monumenten, dienen ten minste € 100.000,- te bedragen. De subsidie bedraagt maximaal 50% van de kosten en kan voor maximaal 4 jaar verleend worden tot maximaal € 60.000 per jaar.

Tot slot is er gekeken naar de landelijke ontwikkelingen op het gebied van cultureel erfgoed. De benadering van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (hierna: rce) houdt in dat er steeds meer wordt ingezet op planmatig onderhoud en een instandhoudingssubsidie die hiervoor aangevraagd kan worden voor rijksmonumenten. De subsidie is een tegemoetkoming in de kosten voor het reguliere onderhoud van het rijksmonument. De rce stimuleert met deze subsidie regelmatig onderhoud van het monument. Hierop aansluitend is in de verordening opgenomen dat voor onderhoudswerkzaamheden zijnde buitenschilderwerk van een gemeentelijk monument een subsidie aangevraagd kan worden.

Naast de bovenstaande ambities komen de volgende aspecten voort uit de erfgoednota. Hierbij is tevens aangegeven hoe deze citaten uit de erfgoednota zijn verwerkt in de verordening.

1. "De kosten voor het doen van bouwhistorisch onderzoek en het maken van een restauratieplan volledig vooraf subsidiëren. Met als clause dat indien het restauratieplan niet binnen 3 jaar uitgevoerd wordt de subsidie terugbetaald dient te worden."
Dit aspect is in artikel 8 lid 3 van de verordening opgenomen. Van de clause wordt middels dit raadsbesluit afstand gedaan. De reden hiervoor is dat de gesubsidieerde activiteit dan al volledig is uitgevoerd en vastgesteld. Terugkomen op een vaststelling van een subsidie is maar onder beperkte omstandigheden mogelijk.
2. "Het subsidieplafond van maximaal €50.000,- flexibel hanteren voor restauraties met subsidiabele kosten boven de €150.000,-." Dit houdt in dat we de maximale subsidie van € 50.000,- kunnen loslaten voor grote restauraties die meer dan € 150.000,- bedragen. Door het besluit over de bestemmingsreserve monumenten is dit aspect apart genomen en wordt er jaarlijks € 60.000,- gedoteerd in de bestemmingsreserve monumenten. In artikel 9 tot en met 11 van de verordening is dit uitgewerkt.
3. "Een leidraad voor bepaling van de subsidiabele kosten van gemeentelijk monumenten opstellen en deze digitaal toegankelijk maken voor eigenaren van monumenten."
De subsidiabele kosten zijn opgenomen in artikel 4 van de verordening.
4. "Een financiële voorziening treffen om middelen uit het restauratiebudget door de jaren heen flexibeler in te kunnen zetten."
Afgelopen jaren is er sprake geweest van onderuitputting van het monumentenbudget, maar ook vraag naar subsidie voor grotere restauratieprojecten (zie punt 2) en andere soorten subsidies, voor bijvoorbeeld de opstartkosten van een restauratieproject, die zijn vaak aanzienlijk, zonder dat de eigenaar duidelijkheid heeft over de totale kosten van het project en welk gedeelte van de kosten subsidiabel is. Zie uitwerking bij punt 2 en de mogelijkheid voor monumenteneigenaren om subsidie aan te vragen voor voorbereidende werkzaamheden (hoofdstuk 4 van de verordening).

5. "Het budget voor restauratiesubsidies inzetten voor dekking van kosten voor in deze nota genoemde beleidsvoornemens."

Met de verordening uit 2004 kon subsidie worden verleend voor de restauratie van een gemeentelijk monument. In de nieuwe verordening wordt dit uitgebreid met subsidie voor onderhoud, voorbereidende werkzaamheden en monumentenprojecten. De reden dat deze nieuwe indeling mogelijk is, komt door de onderuitputting van het monumentenrestauratiebudget van afgelopen jaren (zie nota van B&W "Bestemmingsreserve monumenten" (2014.0008663).

6. "Incidenteel toestaan van bijdragen aan rijksmonumenten."

Dit was reeds geregeld in de verordening uit 2004. In de nieuwe verordening is dit geregeld in artikel 23: In alle gevallen waarin deze verordening niet voorziet, beslist het college. De reden om dit artikel te handhaven, ligt in het feit dat we de mogelijkheid hebben om rijksmonumenten te subsidiëren indien we dat noodzakelijk achten en er geen subsidiemogelijkheden van het rijk aangevraagd kunnen worden.

Op basis van de erfgoednota is onderzocht of de middelen van het restauratiebudget meer flexibel ingezet kunnen worden (zie punten 2 en 4 op volgvel 4). De afgelopen periode, na vaststellen van de erfgoednota, is geanalyseerd wat voor soort subsidieaanvragen er zijn gedaan. Met de verordening uit 2004 kon subsidie worden verleend voor de restauratie van een gemeentelijk monument. In de nieuwe verordening wordt dit uitgebreid met, binnen de huidige middelen:

- subsidie voor onderhoud (noodzakelijk buitenschilderwerk)
- voorbereidende werkzaamheden (bijvoorbeeld opstellen van een restauratieplan)
- monumentenprojecten (bijvoorbeeld een herbestemmingstraject)

Specifieke regels voor deze verschillende subsidiemogelijkheden zijn uitgewerkt in aparte hoofdstukken; de algemene regels zijn samengevoegd. Het monumentenproject is opgenomen in de verordening mede naar aanleiding van de nota van B&W over bestemmingsreserve monumenten.

Met de verordening is in artikel 2 geregeld dat er geen subsidie kan worden aangevraagd voor zowel restaureren als een monumentenproject.

De subsidies voor restauratie, onderhoud en voorbereidende werkzaamheden worden gefinancierd uit het regulier budget (€ 90.000,- per jaar) en de monumentenprojectsubsidie uit de bestemmingsreserve (vanaf 2014 wordt hier jaarlijks € 60.000,- in gedoteerd).

De overige aanpassingen in de verordening zijn:

- Bij de begripsomschrijving (artikel 1) is er een onderscheid gemaakt tussen aanvrager en eigenaar, omdat ook een natuurlijk persoon (vaak niet zijnde de eigenaar) een aanvraag moet kunnen indienen, met toestemming van de eigenaar. Hiermee worden organisaties bedoeld als Stadsherstel, Hendrick de Keyser of BOEI.
- Verder zijn de definities "college" en "erfgoedcommissie" toegevoegd. De kosten die in aanmerking komen voor subsidie (artikel 4) zijn aangevuld met een aantal aspecten. Ook is de btw die op de kosten van de werkzaamheden, de maatregelen en voorzieningen wordt geheven, verduidelijkt. De btw wordt in principe als subsidie aan de aanvrager vergoed. Dat geldt uiteraard niet als de aanvrager op andere wijze de btw kan verrekenen; dan vallen deze kosten weg en is er geen noodzaak tot subsidiëring hiervan. Daarnaast is toegevoegd dat bij zelfwerkzaamheid alleen de materiaalkosten subsidiabel zijn.

We vinden het belangrijk dat het monument goed en met respect voor de historische elementen wordt onderhouden. Veel eigenaren kunnen dat uitstekend zelf. Als de werkzaamheden zelf worden uitgevoerd, zijn de materiaalkosten op basis van deze verordening wel subsidiabel, maar de eigen (loon-)kosten (nog steeds) niet.

- Een reservering voor eventueel noodzakelijk meerwerk is uit de verordening gehaald.
- De stukken die de aanvrager moet indienen bij een aanvraag zijn duidelijker omschreven (artikel 12). Daarnaast is toegevoegd dat voordat het college over de aanvraag een besluit neemt, het college advies kan vragen aan de erfgoedcommissie. Momenteel gebeurt dit ook, dit is echter niet opgenomen in de huidige verordening.
- Tot slot zijn er noodzakelijke aanpassingen gedaan door nieuwe wetgeving, zoals de term bouwvergunning die gewijzigd is in omgevingsvergunning. Daarnaast is een aantal artikelen weggelaten (bijvoorbeeld intrekking van subsidie (artikel 9) en overgangsbepaling (artikel 13) uit de verordening 2004. Dit is geregeld in de Algemene wet bestuursrecht en hoeft hier niet te worden herhaald.

Wat mag het kosten?

De aanpassing van de Subsidieverordening restauratie gemeentelijk erfgoed wordt gerealiseerd binnen de bestaande middelen. Door het besluit over de bestemmingsreserve monumenten wordt er jaarlijks € 60.000,- gedoteerd van het monumentenrestauratiebudget in de bestemmingsreserve monumenten. Door deze verschuiving kunnen we budget reserveren voor monumentenprojecten. Dit betekent dat jaarlijks € 60.000,- minder te besteden is aan restauratie, niet zijnde een monumentenproject, onderhoud en voorbereidende werkzaamheden aan monumenten. Dit is mogelijk omdat er sprake was van structurele onderuitputting van het monumentenrestauratiebudget.

Wie is daarvoor verantwoordelijk?

Op grond van artikel 147, 149 en 229 lid 1 sub b van de Gemeentewet is de raad bevoegd verordeningen vast te stellen en te wijzigen. De uitvoering van de verordeningen en het toezicht op de naleving van de in de verordening opgenomen bepalingen behoort tot de verantwoordelijkheid van het college. De portefeuillehouder Kunst en Cultuur is voor dit onderwerp aanspreekpunt binnen het college.

Wanneer en hoe zal de raad over de voortgang worden geïnformeerd?

Indien zich (wets)wijzigingen voordoen die het aanpassen van deze verordening noodzakelijk maakt, zal de verordening weer ter besluitvorming aan de gemeenteraad worden voorgelegd. De verordening zal op de gebruikelijke wijze gepubliceerd worden.

Overige relevante informatie

De erfgoedcommissie heeft positief geadviseerd op de voorgestelde wijzigingen (17 september 2014), maar heeft de volgende opmerkingen:

- Artikel 1c: waarom bij onderhoud alleen buitenschilderwerk subsidiëren en ook niet binnenschilderwerk?

Het goed onderhouden van buitenschilderwerk is een van de belangrijkste aspecten om achterstallig onderhoud te voorkomen. Daarnaast is het nauwelijks te handhaven of het binnenschilderwerk is uitgevoerd, dit geldt ook voor veel andere onderhoudswerkzaamheden.

- Artikel 1e: hoe wordt voorkomen dat projecten die niet meerjarig zijn, wel als monumentenproject worden aangevraagd?
In artikel 1e is opgenomen dat een monumentenproject meer moet zijn dan een restauratie en meerjarig moet zijn, waarbij een bouwtijd van 12 kalendermaanden wordt overschreden. Deze laatste zinsnede is toegevoegd aan het begrip monumentenproject. Een restauratie die over meerdere jaren wordt verspreid valt niet onder een monumentenproject.
- Artikel 6 lid 1 en artikel 7 lid 1: de kosten voor restauratie dienen minimaal € 2.500,- te bedragen. Het is niet voor elke eigenaar vanzelfsprekend om dit bedrag uit te geven.
Indien een aanvraag lager is en de aanvrager kan beargumenteren waarom de subsidie noodzakelijk is, dan kunnen we afwijken van deze regeling en subsidie verlenen op basis van artikel 23: In alle gevallen waarin deze verordening niet voorziet, beslist het college.
- Artikel 15 aanvullen met lid 2c: Alle op de restauratie betrekking hebbende rekeningen.
Dit punt is al opgenomen in artikel 15 lid 2a.

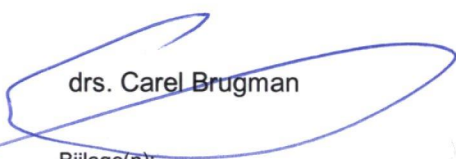
Participatie en communicatie

Er is een participatiebijeenkomst georganiseerd om eigenaren van gemeentelijke monumenten inbreng te geven in de verordening en zichtbaar te maken dat deze subsidiemogelijkheid er is. De participatieavond werd geopend door de wethouder Cultuur. Vervolgens heeft de voorzitter van de Erfgoedcommissie een presentatie gegeven over het Haarlemmermeerse erfgoed in het algemeen. De inhoud van de subsidieverordening is gepresenteerd door de beleidsadviseur Cultuur en Erfgoed en tot slot werd een praktijkvoorbeeld gegeven door een vertegenwoordiger van de eigenaar van de Olmenhorst. Tijdens en na de presentaties was er voldoende gelegenheid om vragen te stellen. De algemene reactie van de eigenaren was positief en de verordening voldeed bij de meeste eigenaren aan de verwachting. Deze bijeenkomst, georganiseerd op 17 november 2014, is bezocht door ongeveer 13 monumenteneigenaren. Ook een aantal leden van de erfgoedcommissie was aanwezig. Er is een aantal vragen gesteld over de subsidieverordening door de monumenteneigenaren. Er zijn echter geen opmerkingen gegeven dan wel vragen gesteld die aanpassing van de subsidieverordening nodig maakten. De enquête die we hebben uitgezet, die ook vermeld stond in de uitnodiging en op de gemeentelijke website, is door een aantal monumenteneigenaren ingevuld en de opmerkingen die zijn gemaakt, worden uitgezet indien dit mogelijk is. Een voorbeeld hiervan is dat meer dan helft van de eigenaren die de enquête heeft ingevuld, niet op de hoogte was van de subsidiemogelijkheid voor de restauratie aan gemeentelijke monumenten. De monumenteneigenaren en de erfgoedcommissie zullen van het besluit op de hoogte worden gesteld en wordt de subsidieverordening hen toegestuurd met andere aanvullende (digitale) informatie. De verordening wordt gepubliceerd volgens de gebruikelijke kanalen

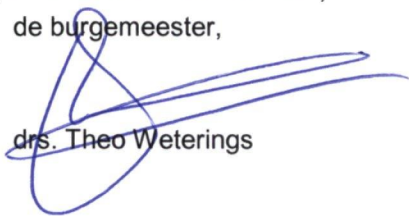
4. Ondertekening

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
de secretaris,

de burgemeester,

drs. Carel Brugman

drs. Theo Weterings

Bijlage(n):

Subsidieverordening restauratie gemeentelijk erfgoed

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. Gemeentelijk monument: een overeenkomstig de Erfgoedverordening aangewezen:
 1. zaak, die van algemeen belang is wegens zijn schoonheid, betekenis voor de wetenschap of cultuurhistorische waarde;
 2. terrein dat van algemeen belang is wegens een daar aanwezige zaak bedoeld onder 1;
- b. Restauratie: het treffen van voorzieningen tot het opheffen van bouwtechnische gebreken, welke het normale onderhoud te boven gaan, en welke noodzakelijk zijn voor het instandhouden of verbeteren van de cultuurhistorische waarde van het monument;
- c. Normaal onderhoud: noodzakelijk buitenschilderwerk aan het hele pand;
- d. Voorbereidende werkzaamheden: het opstellen van een restauratieplan, het opstellen van een onderhoudsplan, het verrichten van bouwhistorisch onderzoek, een haalbaarheidsonderzoek naar herbestemming of een archeologisch onderzoek voor het instandhouden of verbeteren van de cultuurhistorische waarde van het monument;
- e. Monumentenproject: meerjarig project, waarbij een bouwtijd van 12 kalendermaanden wordt overschreden, ten behoeve van een gemeentelijk monument dat de werkzaamheden genoemd onder b., c. en d. van dit artikel te boven gaat, waarbij het monument een restauratie ondergaat en een nieuwe functie krijgt en/of waarvan de functie na leegstand wordt hersteld;
- f. Aanvrager: - de eigenaar, of,
- een natuurlijke persoon, stichting of andere rechtspersoon die zich het behoud van monumenten mede ten doel stelt, en die een aanvraag tot subsidie indient;
- g. Eigenaar: degene die in de kadastrale registers als eigenaar dan wel als erfpachter of opstalhouder van een gemeentelijk monument is ingeschreven;
- h. College: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer;
- i. Erfgoedcommissie: onafhankelijke commissie die het college adviseert over monumentenzorg, zoals opgenomen in het Erfgoedcommissie-reglement gemeente Haarlemmermeer 2011 en de opvolgers daarvan.

Artikel 2. Grondslag en werkingssfeer

1. Op grond van deze verordening kan het college subsidie verlenen voor:
 - a. restauratiewerkzaamheden aan gemeentelijke monumenten;
 - b. onderhoudswerkzaamheden aan gemeentelijke monumenten;
 - c. voorbereidende werkzaamheden aan gemeentelijke monumenten;
 - d. monumentenprojecten aan gemeentelijke monumenten.
2. Er kan niet voor dezelfde werkzaamheden subsidie worden aangevraagd voor zowel restauratiewerkzaamheden als bedoeld in artikel 1 onder b., als onderhoudswerkzaamheden als bedoeld in artikel 1 onder c. als een monumentenproject als bedoeld in artikel 1 onder e.
3. Er kan geen subsidie worden aangevraagd voor zowel onderhoudswerkzaamheden als bedoeld in artikel 1 onder c. enerzijds, als voorbereidende werkzaamheden als bedoeld in artikel 1 onder d. anderzijds.
4. Er kan voor dezelfde werkzaamheden één voorbereidende werkzaamheid als bedoeld in artikel 1 onder d subsidie worden aangevraagd.

5. De subsidie wordt berekend over de subsidiabele kosten van voorzieningen, met uitzondering van de kosten waarvoor op grond van enige andere, door het college aan te wijzen regeling subsidie kan worden verkregen of reeds is verkregen.
6. In geval van brandschade worden de kosten berekend aan de hand van de kosten van de te treffen voorzieningen minus de uit te keren verzekeringspenningen.
7. De subsidie wordt verleend aan de aanvrager van de subsidie voor het monument waaraan de voorziening wordt getroffen.
8. De aanvrager en subsidieverlener moeten te onderscheiden rechtspersonen zijn.

Artikel 3. Verdeling van het subsidiebudget

1. Aanvragen worden op volgorde van binnenkomst behandeld.
2. Het college stelt ieder jaar zo spoedig mogelijk na het vaststellen van de gemeentebegroting het subsidieplafond voor het betreffende begrotingsjaar voor subsidies krachtens deze verordening vast. Het subsidieplafond mag niet hoger zijn dan het in de gemeentebegroting terzake van de subsidies voor restaureren van monumenten opgenomen subsidiebudget.

Artikel 4. Kosten die voor subsidie in aanmerking komen

1. De kosten van werkzaamheden, maatregelen en voorzieningen die voor subsidie in aanmerking komen, zijn:
 - a. de aanneemsom, dan wel gespecificeerde bouwkostenbegroting;
 - b. de kosten van de architect en van de constructeur, voor zover inschakeling hiervan noodzakelijk is;
 - c. de leges voor de omgevingsvergunning en voor enige andere vergunning voor zover die van toepassing is op de restauratie;
 - d. de verschuldigde BTW, voor zover deze niet kan worden verrekend;
een en ander voor zover de werkzaamheden:
 - 1° strekken tot restauratie van het monument en zijn monumentale waarden;
 - 2° sober en doelmatig zijn;
 - 3° technisch noodzakelijk zijn;
 - 4° zijn gericht op maximaal behoud van aanwezige monumentale waarden, in het bijzonder historische materialen en constructies;
 - 5° gericht zijn op het voorkomen van verval of het voorkomen van vervolgschade; en
 - 6° gericht zijn op vervanging van materialen die hun functie niet meer kunnen vervullen.
2. Bij zelfwerkzaamheid zijn alleen de materiaalkosten subsidiabel.

Artikel 5. Voorwaarden

1. De subsidie wordt verleend onder de voorwaarden dat:
 - a. het werk als bedoeld in artikel 1 onder b., c., d. en e. wordt aanbesteed overeenkomstig het gemeentelijk aanbestedingsbeleid;
 - b. de aanvang van het werk ten minste twee weken van tevoren wordt gemeld bij het college;
 - c. met de uitvoering van de werkzaamheden is begonnen binnen 26 weken na de datum van het besluit tot verlening van de subsidie;
 - d. de werkzaamheden niet reeds verricht zijn;
 - e. ten aanzien van de subsidies als beschreven in de hoofdstukken 2, 3 en 4 binnen 18 maanden na de verlening de werkzaamheden zijn voltooid;
 - f. ten aanzien van de subsidie als beschreven in hoofdstuk 5 binnen 6 maanden na afloop van het laatste kalenderjaar waarvoor de subsidie is verstrekt de werkzaamheden zijn voltooid;

- g. het monument in een goede staat zal worden onderhouden gedurende een periode van 15 jaar na vaststelling van de subsidie;
 - h. aan de door het college met controle belaste personen inzage wordt verleend in de op het treffen van de voorzieningen betrekking hebbende gegevens.
2. Het college kan in bijzondere gevallen in het belang van het monument aanvullende voorschriften verbinden aan het verlenen van de subsidie.

HOOFDSTUK 2. RESTAURATIESUBSIDIE

Artikel 6. Hoogte van de restauratiesubsidie

- 1. De kosten voor restauratie dienen ten minste € 2.500,- te bedragen.
- 2. De subsidie bedraagt maximaal 50% van de subsidiabele kosten van de restauratie, doch ten hoogste € 50.000,- per restauratie.
- 3. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid bedraagt de subsidie voor restauratie van een grafmonument met de status gemeentelijk monument maximaal 50% van de subsidiabele kosten van de restauratie, doch ten hoogste € 1.000,- per restauratie.

HOOFDSTUK 3. ONDERHOUDSSUBSIDIE

Artikel 7. Hoogte van de onderhoudssubsidie

- 1. De kosten voor onderhoud dienen ten minste € 2.500,- te bedragen.
- 2. De subsidie bedraagt maximaal 50% van de subsidiabele kosten tot maximaal € 7.500, - .

HOOFDSTUK 4. SUBSIDIE VOOR VOORBEREIDENDE WERKZAAMHEDEN

Artikel 8. Hoogte van subsidie voor voorbereidende werkzaamheden

- 1. De kosten voor onderzoek dienen ten minste € 500,- te bedragen.
- 2. De subsidie bedraagt maximaal 50% van de kosten van het onderzoek tot maximaal € 10.000, - per voorbereidende werkzaamheid.
- 3. De kosten voor het doen van een bouwhistorisch onderzoek en het maken van een restauratieplan worden volledig gesubsidieerd tot maximaal € 10.000,- per onderzoek.

HOOFDSTUK 5. SUBSIDIE VOOR MONUMENTENPROJECTEN

Artikel 9. Hoogte van de subsidie voor monumentenprojecten

1. De kosten voor het monumentenproject dienen ten minste € 100.000,- te bedragen.
2. De subsidie bedraagt maximaal 50% van de kosten en kan voor maximaal 4 jaar verleend worden tot maximaal € 60.000 per jaar.

Artikel 10. Aanvullende in te dienen documenten

Voor monumentenprojectensubsidie dienen, naast het bepaalde in artikel 12, de volgende gegevens ingediend te worden:

a. restauratieplan, bestaande uit:

- de looptijd van het project;
- een beschrijving van de technische staat van het monument, waarin de gebreken van het monument nauwkeurig zijn vermeld;
- overzichts- en detailfoto's die een duidelijke indruk geven van het monument en zijn gebreken;
- tekeningen van de bestaande toestand van het monument en tekeningen waarop de voorgenomen restauratiewerkzaamheden of wijzigingen van het monument staan aangegeven;
- een op de onder a. bedoelde beschrijving gebaseerd bestek of werkschrijving waaruit duidelijk zijn af te lezen de aard en omvang van de uit te voeren werkzaamheden, de daarbij toe te passen constructies, materialen, afwerkingen en kleuren alsmede de wijze van uitvoering of verwerking daarvan; en
- in voorkomend geval rapporten inzake bouwfysische, bouwhistorische, constructieve, decoratieve, materiaaltechnische of preventieve aspecten ten aanzien van het monument.

b. actueel inspectierapport;

c. actuele begroting die gespecificeerd is in hoeveelheden, manuren, materialen, stelposten en onderaannemers; en

d. voor zover sprake is van herbestemming, een bouwhistorische verkenning.

Artikel 11. Aanvullende voorwaarden monumentenprojecten

Voor de vaststelling van de monumentenprojectensubsidie gelden naast het bepaalde in de artikelen 4, 5 en 15 de volgende voorwaarden:

- a. de looptijd bedraagt 12 kalendermaanden per subsidiejaar;
- b. de aanvraag gaat vergezeld van een prestatieverklaring en een financieel verslag;
- c. aan de hand van de prestatieverklaring toont de subsidieaanvrager aan dat de restauratiewerkzaamheden waarvoor de subsidie is verleend zijn verricht en dat is voldaan aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen;
- d. de inrichting van de prestatieverklaring komt overeen met de inrichting van het restauratieplan;
- e. de prestatieverklaring bevat, voor zover van toepassing, een toelichting op verschillen tussen de voorgenomen activiteiten en de beoogde resultaten, vermeld in het restauratieplan, en de feitelijke realisatie.

HOOFDSTUK 6. AANVRAAG EN BESLUITVORMING

Artikel 12. Aanvraag

1. Een aanvraag voor een subsidie wordt uiterlijk 16 weken voor het tijdstip waarop een aanvang wordt gemaakt met de realisering van de voorgenomen werkzaamheden ingediend, tenzij het college een andere termijn heeft vastgesteld.
2. Bij de indiening van de aanvraag worden overlegd:
 - a. een door de aanvrager ondertekend aanvraagformulier;
 - b. in geval de aanvrager niet tevens de eigenaar is, een instemmingsverklaring van de eigenaar;
 - c. een beschrijving van de te treffen voorziening en een open begroting van de kosten van de voorzieningen;
 - d. statuten, een beschrijving van de organisatievorm voor zover deze niet reeds in de statuten is vervat en een opgave van de bestuurssamenstelling indien de aanvrager een rechtspersoon is;
 - e. een samenstellingsverklaring van een registeraccountant of accountant-administratieconsulent.
3. Het college kan bepalen dat ook andere dan in dit artikel bedoelde gegevens en bescheiden, die voor het beoordelen van de aanvraag van belang zijn, worden overlegd.
4. Voordat het college over de aanvraag een besluit neemt, kan het college advies vragen aan de Erfgoedcommissie.

Artikel 13. Beslistermijn

Het college beslist op een aanvraag binnen uiterlijk zestien weken na ontvangst van de volledige aanvraag.

Artikel 14. Besluit tot subsidieverlening

Het besluit tot subsidieverlening bevat in ieder geval:

- a. een beschrijving van de voorziening/het onderzoek waarvoor subsidie wordt verleend;
- b. het maximumbedrag van de subsidie;
- c. de wijze waarop dit bedrag is bepaald.

Artikel 15. Aanvraag tot subsidievaststelling

1. De aanvrager dient uiterlijk binnen dertien weken nadat de voorziening waarvoor subsidie is verleend is getroffen, het onderzoek is afgerond, of anderszins de werkzaamheden zijn beëindigd een aanvraag tot vaststelling van de subsidie in.
2. De aanvraag gaat vergezeld van:
 - a. een verslag van de getroffen gesubsidieerde en niet-gesubsidieerde voorzieningen of het onderzoek en een overzicht van de kosten met alle rekeningen;
 - b. indien van toepassing, een overzicht van het uitgevoerde meer- en minderwerk.
3. Het college kan het overleggen van andere dan de het vorige lid genoemde gegevens en bescheiden eisen.

Artikel 16. Besluit tot subsidievaststelling

1. De hoogte van de vast te stellen subsidie wordt berekend op basis van de werkelijk gemaakte kosten met een maximum van de verleende subsidie.
2. Het college stelt de subsidie binnen twaalf weken na ontvangst van de volledige aanvraag tot subsidievaststelling vast.

HOOFDSTUK 7. WEIGERING VAN DE SUBSIDIE

Artikel 17. Weigeringsgronden

Het college kan naast de weigeringsgronden van artikel 4:25 en 4:35 Awb een aanvraag voor subsidie weigeren, indien:

- a. met het treffen van de voorzieningen het belang van het monument niet of in onvoldoende mate wordt gediend;
- b. de kosten van de voorzieningen niet in redelijke verhouding staan tot het te bereiken resultaat;
- c. voor de te treffen werkzaamheden een omgevingsvergunning is vereist en deze niet is verleend;
- d. met het treffen van de voorzieningen is begonnen voordat het subsidiebesluit is genomen;
- e. de subsidie naar het oordeel van het college naar verwachting niet of onvoldoende zal worden besteed aan het doel waarvoor de subsidie beschikbaar wordt gesteld;
- f. de aanvraag dan wel de aanvrager niet voldoet aan de overige in of krachtens deze verordening gestelde eisen.

HOOFDSTUK 8. OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 18. Meldingsplicht bij wijziging omstandigheden

Een aanvrager die een subsidie heeft aangevraagd of waaraan een subsidie is verleend, doet zo spoedig mogelijk melding aan het college van omstandigheden die van belang kunnen zijn voor de beslissing op de aanvraag dan wel een beslissing tot wijziging, intrekking of vaststelling van de subsidie.

Artikel 19. Zorgvuldig beheer en verzekeringsplicht

1. De aanvrager beheert de tot haar beschikking staande middelen zorgvuldig en treft maatregelen ter voorkoming van vermogensschade.
2. De aanvrager is verplicht haar roerende en onroerende zaken te verzekeren en verzekerd te houden op basis van herbouw- of vervangingswaarde tegen de schade van brand, storm en inbraak.
3. De aanvrager is verplicht het bij haar in dienst zijnde personeel en de voor haar werkzame vrijwilligers gedurende de tijd dat dezen voor haar werkzaam zijn, te verzekeren tegen de gevolgen van wettelijke aansprakelijkheid.
4. Het college kan vrijstelling verlenen van het gestelde in het tweede en derde lid, indien de naleving daarvan redelijkerwijs niet kan worden verlangd.

Artikel 20. Verplichtingen

Het college kan bij de verlening van subsidie onder deze verordening nadere verplichtingen vastleggen.

Artikel 21. Betaling

De subsidie wordt betaald binnen zes weken na bekendmaking van het besluit tot subsidievaststelling, tenzij het college bij de verlening of bij de subsidievaststelling in het besluit een andere termijn heeft aangegeven.

Artikel 22. Kettingbeding

Bij elke overdracht van de eigendom of zakelijk recht is de overdragende partij gehouden de verplichting tot nakoming van de ingevolge deze verordening opgelegde voorwaarden ten behoeve van de gemeente aan de nieuwe eigenaar of zakelijk gerechtigde op te leggen.

HOOFDSTUK 9. SLOTBEPALINGEN

Artikel 23. Zaken waarin de verordening niet voorziet

In alle gevallen waarin deze verordening niet voorziet, beslist het college.

Artikel 24. Hardheidsclausule

Het college kan, in bijzondere gevallen, één of meer artikelen van deze verordening buiten toepassing laten of daarvan afwijken, met uitzondering van de artikelen 1, 3 en 17, voor zover toepassing daarvan leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Artikel 25. Intrekking

De Subsidieverordening restauratie gemeentelijke monumenten 2004 wordt ingetrokken.

Artikel 26. Overgangsbepaling

Aanvragen die zijn ingediend voor de inwerkingtreding van deze verordening worden behandeld volgens de Subsidieverordening restauratie gemeentelijke monumenten 2004. Verzoeken om vaststelling van subsidies die zijn verleend op grond van de Subsidieverordening restauratie gemeentelijke monumenten 2004 worden behandeld volgens de bepalingen van die verordening.

Artikel 27. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking met ingang van de dag volgend op haar bekendmaking.

Artikel 28. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als Subsidieverordening restauratie gemeentelijk erfgoed 2015.

Toelichting

Artikel 1 Begripsbepalingen

Een omschrijving van het begrip "subsidie" ontbreekt, omdat artikel 4:21 van de Awb daar een definitie van geeft, die dwingend is en algemene geldigheid heeft. Opname in de verordening is derhalve niet mogelijk. Desalniettemin is het zinvol op deze plaats aandacht te besteden aan de wettelijke definitie. Onder subsidie wordt in de Awb verstaan: de aanspraak op financiële middelen door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen en diensten. De activiteiten behelzen in dit geval het uitvoeren van instandhoudingwerkzaamheden, zoals in de begripsbepalingen omschreven.

Lid c: Normaal onderhoud

Met het verstrekken van subsidie aan het buitenschilderwerk van een monument wordt gestimuleerd dat eigenaren van monumenten hun object in goede staat houden en dat achterstallig onderhoud wordt voorkomen. Regulier onderhoud wordt gestimuleerd met deze subsidie.

Lid d: Voorbereidende werkzaamheden

De opstartkosten van een restauratieproject zijn vaak aanzienlijk, zonder dat de eigenaar duidelijkheid heeft over de totale kosten van het project en welk gedeelte van de kosten subsidiabel is. Door subsidie te verstrekken voor de voorbereidende werkzaamheden, wordt het onderhoud aan monumenten gestimuleerd en wordt inzicht gekregen in de fysieke staat van het gemeentelijk monumentenbestand.

Lid e: Monumentenproject

De subsidieverordening is, naast het aspect onderhoud en voorbereidende werkzaamheden, uitgebreid met het begrip Monumentenprojecten. De reden voor deze verbreding is onder andere dat er afgelopen jaren door individuele partijen beroep gedaan is op het budget voor projecten die een grotere bijdrage behoeven dan het maximum subsidiebedrag van € 50.000,-. De verordening uit 2004 sloot niet meer goed aan bij deze behoeften van eigenaren. In de ingestelde reserve voor monumenten kunnen ongebruikte middelen een aantal jaren bestemd worden voor bijdragen aan grotere restauratieprojecten (nota Bestemmingsreserve monumenten, 2014.0008663, maart 2014).

Lid f: Aanvrager

Het artikel over "eigenaar" is nu opgesplitst in aanvrager (lid f) en eigenaar (lid g). De reden hiervoor is dat, met name voor grote monumentenprojecten, een natuurlijk persoon, stichting of andere rechtspersoon het project regelt en dus de mogelijkheid dient te hebben om subsidie aan te vragen.

Artikel 2 lid 7

Aan de hand van een uitspraak (ECLI:NL:CRVB:2009:BI1719) is het niet mogelijk dat de gemeente subsidie bij zichzelf aanvraagt; de aanvrager en subsidieverlener moeten te onderscheiden rechtspersonen zijn.

Artikel 3 lid 2 Verdeling van het subsidiebudget

Dit artikel bevat de basis van het subsidieplafond dat het college jaarlijks kan vaststellen. Daarin wordt het bedrag aangegeven, dat gedurende een begrotingsjaar beschikbaar is voor de verstrekking van subsidies. Het subsidieplafond is naar zijn aard een beperking van de verplichting van het bestuursorgaan om aan aanspraken op financiële middelen te voldoen. Met het aangeven van een jaarlijks volume van subsidiëring wordt bereikt, dat een subsidie wordt geweigerd (artikel 4:25 Awb)

als de middelen zijn uitgeput die in de begroting beschikbaar zijn gesteld. De aanvrager kan het volgende jaar alsnog de aanvraag indienen.

Artikel 4 lid 1d: Kosten die voor subsidie in aanmerking komen

De BTW die op de kosten van de werkzaamheden, de maatregelen en voorzieningen wordt geheven, wordt in principe als subsidie aan de aanvrager vergoed. Dat geldt uiteraard niet als de aanvrager op andere wijze de BTW kan verrekenen; dan vallen deze kosten weg en is er geen noodzaak tot subsidiering.

Artikel 4 lid 2 Zelfwerkzaamheid

Belangrijk is dat het monument goed en met respect voor de historische elementen wordt onderhouden. Veel eigenaren kunnen dat uitstekend zelf. Als de werkzaamheden zelf worden uitgevoerd, zijn de materiaalkosten wel subsidiabel, maar de eigen (loon-)kosten niet.

Artikel 5 lid 1 a: Voorwaarden

Het aanbestedingsbeleid is te vinden op de website van gemeente Haarlemmermeer.

Artikel 12 Aanvraag

Welke bescheiden bij de aanvraag om subsidie moeten worden overgelegd is in dit artikel geregeld. Overeenkomstig de Awb artikelen 4:1 en 4:4 wordt een standaardaanvraagformulier gehanteerd voor de stroomlijning van de aanvragen.

In artikel 4:5 Awb wordt de wijze van afdoening geregeld voor het geval dat de benodigde stukken ontbreken. Het bestuursorgaan moet immers kunnen beschikken over alle relevante stukken alvorens een besluit te kunnen nemen op de subsidieaanvraag. Als de aanvrager verzuimt alsnog ontbrekende stukken toe te voegen, kan besloten worden de aanvraag niet verder te behandelen.

Artikel 12 lid 2e: Aanvullende voorwaarden monumentenprojecten

Dit artikel heeft betrekking op de voorbereiding van het tweede publiekrechtelijke moment in het subsidietraject. Voorafgaand aan het vaststellen van een subsidie zullen de aanvragers een aanvraag moeten indienen, vergezeld van een aantal stukken. Het college kan in beleidsregels afwijken van de verplichting een accountantsverslag te overleggen als naar zijn inzicht de kosten van de accountant niet opwegen tegen de hoogte van de verleende subsidie. In dat geval kan in beginsel worden volstaan met een samenstellingsverklaring. Voor de kleine subsidies kan eventueel geheel worden afgezien van een onafhankelijke controle.

Artikel 16 Besluit tot subsidievaststelling

Als blijkt dat de subsidie tengevolge van een onjuiste of onvolledige opgave is verleend dan wel een voorschrift als bedoeld in deze verordening niet is nageleefd kan het college: een besluit tot verlening van subsidie geheel of gedeeltelijk intrekken en niet of niet geheel tot uitbetaling van de subsidie overgaan en al uitbetaalde subsidie geheel of gedeeltelijk terugvorderen (afdeling 4.2.6 en 4.2.7 Awb). Een lager subsidiebedrag vaststellen dan is verleend kan alleen o.g.v. de in artikel 4:46, tweede lid genoemde gronden. Hoger vaststellen is niet mogelijk (zie o.a. ABRS 15/12/04, AB 2005, 276).

Artikel 17 Weigeringgronden

Artikelen 4:25 en 4:35 Algemene wet bestuursrecht (Awb) worden in artikel 17 genoemd. Hieronder zijn deze artikelen voluit geschreven.

Artikel 4:25 Awb:

1. Een subsidieplafond kan slechts bij of krachtens wettelijk voorschrift worden vastgesteld.
2. Een subsidie wordt geweigerd voor zover door verstrekking van de subsidie het subsidieplafond zou worden overschreden.
3. Indien niet tijdig, dan wel in bezwaar of beroep of ter uitvoering van een rechterlijke uitspraak omtrent verstrekking wordt beslist, geldt de verplichting van het tweede lid slechts voor zover zij ook gold op het tijdstip, waarop de beslissing in eerste aanleg werd genomen of had moeten worden genomen.

Artikel 4:35 Awb:

1. De subsidieverlening kan in ieder geval worden geweigerd indien een gegronde reden bestaat om aan te nemen dat:
 - a. de activiteiten niet of niet geheel zullen plaatsvinden;
 - b. de aanvrager niet zal voldoen aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen;
 - c. de aanvrager niet op een behoorlijke wijze rekening en verantwoording zal afleggen omtrent de verrichte activiteiten en de daaraan verbonden uitgaven en inkomsten, voor zover deze voor de vaststelling van de subsidie van belang zijn.
2. De subsidieverlening kan voorts in ieder geval worden geweigerd indien de aanvrager:
 - a. in het kader van de aanvraag onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van deze gegevens tot een onjuiste beschikking op de aanvraag zou hebben geleid, of
 - b. failliet is verklaard of aan hem surséance van betaling is verleend of ten aanzien van hem de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen van toepassing is verklaard, dan wel een verzoek daartoe bij de rechtbank is ingediend.

Artikel 21 Betaling

Voor monumentenprojecten geldt dat we elk jaar ten tijde van het project een deel van de subsidie betalen op basis van facturen en uitgevoerd werk.

Artikel 23 Zaken waarin de verordening niet voorziet

Als de praktijk aanleiding geeft om deze verordening aan te vullen, zal het college uiteraard voorstellen aan de raad moeten doen. Omdat de tijd die gemoeid is met de totstandkoming van zo'n aanvulling te lang kan zijn om een beslissing op te schorten (in verband met voorgeschreven termijnen of belangen van de gemeente en/of aanvragers), geeft dit artikel het college de bevoegdheid om te handelen in gevallen waarin de verordening (nog) niet voorziet.

Artikel 24 Hardheidsclausule

Dit artikel is opgenomen om ten opzichte van een aanvrager in begunstigende zin te kunnen afwijken van deze verordening, met uitzondering van de bepalingen die de wettelijke basis vormen voor de subsidieverlening. Daarvoor is wel nodig dat sprake is van bijzondere omstandigheden.

De aanduiding "hardheidsclausule" geeft aan, dat zich bijzondere omstandigheden kunnen voordoen, waarin een strikte toepassing van één of meer artikelen in redelijkheid niet kan worden verlangd.